

מה נשתנה הלילה הזה מכל הלילות?

להלן מספר פעילויות שיאפשרו להגביר את המעורבות של המשתתפים בליל הסדר, ולייצר שיח אינטימי, עניין וחוויה בערב המיוחד הזה.

הצעות לשאלות שמתאימות לנושאי החג:

מוזמנים להכין פתקאות עם השאלות שמדברות אליכם. את השאלות תוכלו:

- לשים מתחת לצלחות של המשתתפים
- להוסיף את הפתקים להגדות במקומות הרלוונטיים
- לשמור אצלכם ולהעלותן בהקשר המתאים בהגדה.

ובכל אחת מהשאלות, גם אם התשובה פחות נעימה, מוזמנים לחפש ולמצוא גם נקודות של אור...

החטיבה לחינוך ולקהילה, המחלקה הפדגוגית

שאלות לדוגמה:

- **מה נשתנה?**
 - מה השתנה בחיי מאז ליל הסדר הקודם?
 - במה יהיה שונה ליל הסדר הזה מאחרים?
 - מה הייתי רוצה שישתנה מעתה ואילך?
- **מה החמץ שאני רוצה לבער מחיי?**
- **פסח, מצה ומרור:**
 - **פסח** – על מה הייתי רוצה לפסוח בחיים?
 - **מצה** – מה לא החמצתי השנה? מה מיציתי השנה?
 - **מרור** – עם איזה דבר מר למדתי להשלים, או אני רוצה ללמוד להשלים איתו?
- את מי היית רוצה להזמין לליל הסדר? זה יכול להיות כל אחד מהעבר, מההווה, ומכל תחום (אפשר גם שניים). במהלך הסדר – לשתף בבחירות ולהסביר.
- מהי יציאת מצרים שלי?
- מה זה בשבילי לצאת מעבדות לחירות?
- **הא לחמא עניא:** להשלים את המשפט: "להיות עני זה..."
- **"והגדת לבנך":**
 - מה היית אומר כיום לילדך, שלא אמרת לו/ה כשהיית הורה צעיר?
 - מה מדרכם של הוריי המשכתי ומה שיניתי?
 - לבקש מהמסובים לספר זיכרון ילדות הקשור לפסח/ליל הסדר.
 - מה המסר שלי לדור הבא בעקבות משבר הקורונה?
- **"וירעו אותנו המצרים ויענונו":** לשתף בסיפורים מהיכרות אישית על מקרים של אפליה וחוסר שוויון.
- להשלים: **"הרי אני כבן _____ ולא זכיתי ש _____"**.
- **"דיינו":**
 - מה הייתי רוצה לעצור/להפסיק בחיי?
 - מה נמאס לי יותר ואינני מוכן להמשיך בו יותר?
 - מהו הדבר האחד שאותו יש לי בחיי שבשבילי הוא בגדר "דיינו"?
- **"כנגד ארבעה בנים דיברה תורה":**
 - להוסיף בן חמישי אשר כן "יודע לשאול" ולשאול: "מה הוא אומר?"
 - לו הייתם כותבי ההגדה, אילו ארבע בנות הייתם מוסיפים לטקסט?
- **"יציאת מצרים:** מה הייתה יציאת מצרים שלי?

החטיבה לחינוך ולקהילה, המחלקה הפדגוגית

- **ניקיון פסח:** מה הייתי רוצה לנקות מחיי?
- **משה רבנו:** איך היה משה רבנו מוציא אותנו ממשבר הקורונה?

פעילויות קלילות:

- המחזת שירי ההגדה.
- שירת שירי ההגדה בצורה מיוחדת למשל:
 - "חד גדיא" – כל משתתף מקבל דמות אחת או יותר מ"כוכבי" השיר. כששרים עליה הוא שר או קם ממקומו.
 - "אחד מי יודע" – כל ילידי ינואר קמים ב-1, ילידי פברואר ב-2, מרץ ב-3 וכן הלאה... כשמגיעים ל-13 כולם קמים.
- לשיר את "13 מי יודע" בנשימה אחת.
- לשיר את סימני הסדר (קדש, רחץ, כרפס, יחץ, מגיד, רחצה, מוציא, מצה, מרור, כורך, שולחן עורך, צפון, ברך, הלל, נרצה) למנגינת: אדון עולם, לכה דודי, כובע של קש, It's now or never.
- להתחרות במציאת שירים עם אלמנטים מהחג: אביב, משה, שמות חכמים מההגדה, מצרים, וכו'.
- המחזת דמויות מההגדה. המשתתפים ינחשו מי הומחז.
- **עשר המכות:**
 - למנות את עשר המכות מהסוף להתחלה.
 - המחזת המכות, המשתתפים ינחשו איזו מכה הומחזה.
- **מה היה עושה פרעה בבידוד?** ומשה?
- **קערת הסדר:** איך מרכיבי קערת הסדר יסייעו לנו במאבק בקורונה?
- שני משתתפים נדרשים לקיים שיחה בין שני אנשים:
 - בין עבד שבונה את הפירמידות למעביד שלו.
 - בין בת פרעה שמצאה את משה בתיבה על הנילוס לבין אחותו של משה – מרים.
- כל משפט מתחיל ברצף אותיות הא'-ב',
- או: נותנים להם לשניהם פתקים שכתבו המשתתפים האחרים, ותוך כדי השיחה הם שולפים את הפתקים ומשבצים בשיחה את הכתוב בהם.
- **אורחי ליל סדר:** מישהו הוא המארח בליל הסדר. עליו לנחש אילו אורחים, שבחרו שאר המשתתפים, באו אליו לסדר.

החטיבה לחינוך ולקהילה, המחלקה הפדגוגית

- **איסוף מילים בעיניים עצומות:** בוחרים שני זוגות. אחד מבני הזוג בעיניים עצומות ועליו לקבל הדרכה ולאסוף רק את המילים הקשורות לפסח בזמן קצוב.
- **הצגה:** בוחרים שני זוגות. זוג אחד עורך הצגה קצרה, ללא מילים, והזוג השני מדובב את ההצגה על פי רצונו...
- **7-5-1:** שלושה אנשים מנהלים שיחה. אחד יכול להגיד רק 7 מילים, אחד רק 5 ואחד רק מילה אחת.
- **רדיו טייפ:** מחליטים על שיר שכולם יודעים את המילים שלו, בוחרים מתנדב שכאילו מחזיק מפסק של רדיו. כולם מתחילים לשיר וכאשר הוא מסובב את ידו כאילו הוא מכבה את הרדיו כולם מפסיקים לשיר את השיר וממשיכים בלב את השיר ממאותו מקום, כאשר המתנדב "מדליק" את הרדיו כולם ממשיכים מהמקום שאליו הגיעו בלב...

הנחיות כלליות לעורך/עורכת הסדר:

- מבין שלל ההצעות והרעיונות, בחרו את מה שמדבר אליכם.
- לא להעמיס, לא לחשוש לקצר.
- להרבות בשירה (אביב, שיר השירים, הלל ותודה).
- לקיים את הקריאה בסבב, כל בני המשפחה.
- לשלב שירת סולו, נגינה, ריקוד (העומר – שיבולים).
- לחפש רלוונטיות! אקטואליה היא חלק מהותי ממצוות החג ("בכל דור ודור חייב אדם לראות את עצמו כאילו הוא יצא ממצרים").